

Watermaal-Bosvoorde is een prachtige gemeente. Onze gemeente. Een reeks wijken waarin het prettig wonen is en samen te leven. Een gemeente met en van haar inwoners, divers, dynamisch, vol met initiatieven rond duurzaamheid en solidariteit. Wij zijn niet de enigen om dit vast te stellen, velen onder u doen dat ook.

Maar we mogen ons hierop niet zomaar blindstaren. Watermaal-Bosvoorde kent ook heel wat reële sociale problemen die niet uit het oog mogen worden verloren: jonge gezinnen krijgen het steeds moeilijker om hier te komen (of te blijven) wonen, het wordt al maar moeilijker om een gepaste woning te vinden, om boodschappen te kunnen doen in goede, betaalbare buurtwinkels, om zich met het openbaar vervoer te verplaatsen, om toegang te krijgen tot een kwaliteitsvolle basisgezondheidszorg of een kinderdagverblijf. Daarnaast kennen we maar al te goed de enorme uitdagingen die ons te wachten staan om ons leefmilieu en onze grondstoffen te beschermen. Problemen rond voeding, mobiliteit, energie, biodiversiteit zitten in die uitdagingen vervat. Als we hieraan iets willen verhelpen, mogen we niet langer passief blijven toezien.

Het hoofd hiervoor in het zand steken, betekent dat men geen oog heeft voor de dagelijkse problemen van sommige van zijn burens of vrienden, dat men niet wil inzien hoe onze maatschappij milieuvriendelijker moet worden. Het betekent ook dat we onze rug keren naar onze broederlijkheid en verantwoordelijkheid tegenover de volgende generatie(s).

Voor ons is deze harde realiteit de reden waarom wij ons willen engageren als burger en politiker. Vandaag willen wij daar met onze 29 kandidaten samen aan werken, kandidaten die, net zoals u, dromen van een gemeente die anticipeert op deze problemen en die haar verantwoordelijkheid neemt ten dienste van haar bevolking en haar leefmilieu.

"Cause commune - Samen werken" is een verruimingsproject. Met kandidaten die militante socialisten of actieve leden van het maatschappelijk middenveld zijn, maar die allen progressief en sterk begaan zijn met de verbetering van het welzijn van iedereen binnen onze gemeente. Het is een project dat wij samen hebben opgezet met als ambitie al onze energie en enthousiasme in te zetten ten dienste van Watermaal-Bosvoorde en elkeen die er woont.

Vertrekkende van deze vaststelling willen wij samen werken rond drie belangrijke pijlers om het leefkader en -kwaliteit in onze wijken daadwerkelijk te verbeteren: (1) solidariteit en burgerzin, (2) educatie en cultuur, en (3) ecosocialisme en duurzaamheid. Rond deze drie pijlers hebben we 18 concrete actiepunten uitgewerkt die duidelijk herkenbaar zijn en ons dagelijks leven beïnvloeden. Wij hebben voor deze bindende (en frustrerende!) methode gekozen, waarbij we een beperkt aantal concrete verwezenlijkingen vooropstellen (in plaats van vrijblijvende ideeën, plannen of overwegingen), opdat onze acties zoveel mogelijk zouden aansluiten op ons dagelijks leven. Bovendien moet dit U ook toelaten om ons, binnen 6 jaar, gemakkelijker te beoordelen op basis van wat we hebben gerealiseerd.

Tenslotte nog dit: zelfs indien de oefening in democratie de realisatie van een programma vereist, wensen we hier toch te verduidelijken dat we een dergelijk programma niet als iets definitiefs zien. In onze ogen vormt het een kader waarin onze toekomstige acties zullen worden ingepast; acties, die op hun beurt zullen evolueren, aangepast of uitgebreid worden in functie van contacten, uitwisselingen van ideeën en hun uitwerking binnen een organisch en participatief proces.

SAMEN WERKEN ROND

SOLIDARITEIT EN BURGERZIN



1. Een **gemeentelijk platform voor groepsaankopen** (energie, schoolbenodigdheden, duurzame voeding, sportuitrustingen, ...) om de uitgaven van de burgers te verminderen.
2. Een efficiënte coördinatie van de verschillende actoren die betrokken zijn bij de strijd tegen de armoede en **twee nieuwe wijkgezondheidscentra** om te zorgen voor een betere sociale opvolging en een gewaarborgde toegang tot de gezondheidszorg voor iedereen.
3. Een **premie om de woningen aan te passen** en **nieuwe gemeentelijke serviceflats voor senioren** zodat onze bejaarden langer thuis kunnen blijven wonen en van een grotere autonomie genieten.
4. Een **vermindering van fiscale lasten op arbeid** en een verhoging van de premie "be home" zodat jonge gezinnen zich gemakkelijker zullen kunnen vestigen en belastingen eerlijker worden geïnd.
5. Het toekennen van **participatieve budgetten** en 6 wijkcoöperatieven om het leven in de wijken in een geest van solidariteit nieuwe impulsen te geven.
6. **Recht op lokaal burgerinitiatief (petitie)** ter versterking van de actieve participatie van burgers en gemeente in het openbaar debat als signalen naar het beleid..

SAMEN WERKEN ROND

ÉDUCATIE EN CULTUUR

7. Een verdere uitbouw van het onderwijs in de gemeente, om ervoor te zorgen dat onze kinderen in onze gemeente naar school kunnen gaan. Een **gemeenteschool met gratis onderwijs**, gebaseerd op een alternatief pedagogisch programma, en de voortzetting van de herstructurering van La Brise.
8. Een **samenwerkingsverband tussen onze scholen** met andere Brusselse Franstalige en Nederlandstalige scholen om de wederzijdse contacten te stimuleren en hen open te stellen voor de diversiteit in Brussel.
9. **Bijkomende plaatsen in de kinderkribben en een 24u/24u oppasdienst** zodat er vlotter kan worden ingespeeld op de nieuwe werktijden en de verzuchtingen van de jonge ouders.
10. **Gratis toegang tot culturele activiteiten** voor jongeren, studenten en werkzoekenden, om hun emancipatie van jongs af aan te vergemakkelijken.
11. Een **jaarlijks Bloemenfeest (Fête des fleurs)**, **gespreid over twee dagen** en het inrichten van een **Brusselse kunstwedstrijd** om het culturele element in de openbare ruimte te versterken en onze gemeente met haar historisch erfgoed te promoten.
12. Een "Kwart Marathon", een "Familie-Triatlon" en de "Olympische spelen van de wijken", als speerpunten van een sportief weekend om sport voor allen te promoten.

SAMEN WERKEN ROND

ECOSOCIALISME EN DUURZAAMHEID

13. **De veralgemening van de "zone 30"** over het hele grondgebied van de gemeente, voor een veiligere openbare ruimte voor elke gebruiker ervan (voetganger, fietser, motorrijder, autobestuurder, oudere, kind), die tevens bijdraagt tot de verbetering van onze luchtkwaliteit.
14. Een **gemeentelijke spoedinterventiedienst** die onmiddellijk kan optreden bij problemen m.b.t. **de staat van de voetpaden en de wegen**, de openbare reinheid en de straatverlichting.
15. Een **gemeentelijk "Kringloopcentrum"**, als katalysator voor de **lokale circulaire economie**, om de uitwisselingen, giften, recuperatie en recyclage onder en tussen de inwoners te bevorderen.
16. Een **"Gemeentelijk immobiliënkantoor"** om het **openbaar beheer van privéwoningen en het aanbod aan buurtwinkels** te verbeteren en de renovatie van gebouwen te versnellen.
17. **150 nieuwe middelgrote woningen** dankzij een actief beleid op het vlak van de reconversie van leegstaande bureelgebouwen om aldus de sociale mix te versterken.
18. Een tewerkstellingsstructuur om onze gemeente om te vormen **tot een gemeente "zonder langdurige werklozen"**.

1. Een gemeentelijk platform rond groepsaankopen (energie, schoolbenodigdheden, duurzame voeding, sportuitrustingen,...) om de uitgaven van de burgers te verminderen

De gemeente Watermaal-Bosvoorde bekleedt binnen het Brussels Gewest de vierde plaats op het vlak van ongelijkheid. Statistisch gezien telt ze weliswaar niet meer arme inwoners dan het regionale gemiddelde maar de rijkere klassen zijn er meer dan oververtegenwoordigd. Onze gemeente wordt daardoor gekenmerkt door een zeer sterke dualisering van haar bevolking.

Deze oververtegenwoordiging van de hogere inkomens heeft tot gevolg dat men de indruk krijgt dat er in onze gemeente geen armoedeprobleem zou zijn. Maar de statistieken en de ervaringen van heel wat van onze inwoners/inwonsters getuigen van het tegendeel. Wij mogen dus niet blind blijven voor deze realiteit en we vinden het broodnodig om samen te werken rond dit probleem en onze verantwoordelijkheid te nemen tegenover deze medeburgers. Wij willen ervoor zorgen dat zij hier, net als alle andere inwoners/inwonsters van onze gemeente, ten volle tot ontplooiing kunnen komen.

De eerste maatregel die wij in verband hiermee willen nemen, is de kostendeling van de dagelijkse uitgaven (energie, schoolbenodigdheden, duurzame voeding, sportuitrustingen ...) om ze op die manier te verminderen. Zelfs al kan de gemeente niet rechtstreeks tussenkomen in deze uitgaven, ze kan wel als katalysator optreden en actief meewerken aan het terugdringen van deze uitgaven door een "platform voor groepsaankopen" op te richten waaraan alle inwoners/inwonsters van onze gemeente kunnen deelnemen. Doordat de burgers zelf ook producten zullen kunnen voorstellen om in het pakket groepsaankopen op te nemen, zal het een echt participatief platform zijn. De Gemeente zal het initiatief nemen en toezien op de opvolging en de concretisering van de voorgestelde groepsaankopen.

2. Een efficiënte coördinatie van de actoren die betrokken zijn bij de strijd tegen de armoede en twee nieuwe wijkgezondheidscentra om te zorgen voor een betere sociale opvolging en een gewaarborgde toegang tot de gezondheidszorg voor iedereen

Een tweede maatregel die wij fundamenteel vinden om in dit kader te nemen, betreft de coördinatie van de actoren die werken in het domein van de armoedebestrijding en de toegang tot de gezondheidszorg.

Wij wensen de sociale coördinatie op het grondgebied van onze gemeente te verbeteren: het OCMW, de buurthuizen, de wijkcomités, de mutualiteiten, het maatschappelijk middenveld, Kind & Gezin, het medisch huis en het medisch corps, het jobhuis (het vroegere PWA), de scholen, de gemeentelijke diensten en hun vzw's, al deze actoren in de strijd tegen de armoede kunnen worden versterkt en gecoördineerd. Zoals het nu reeds het geval is, is het de voorzitter van het OCMW, en in extenso het hele OCMW, die verantwoordelijk is voor dit programma. Wij willen dit uitbreiden en het geheel van al deze maatregelen concretiseren via een lokaal plan voor armoedebestrijding. De uitvoering hiervan zal jaarlijks worden geëvalueerd in een rapport van het OCMW en binnen de gemeenteraad worden besproken.

Wat de toegang tot de gezondheidszorg betreft, staan de wijkgezondheidscentra garant voor een beleid inzake preventie en kwaliteitsvolle, lokale eerstelijnszorg. Deze multidisciplinaire en geïntegreerde aanpak, die zorgt voor een sociale geneeskunde waarbij de patiënt centraal staat, moet worden aangemoedigd. Momenteel is er in onze gemeente maar één wijkgezondheidscentrum dat geen nieuwe patiënten meer kan aanvaarden. Nochtans zijn er meer en meer burgers die, omwille van financiële problemen, genoodzaakt zien hun medische behandelingen uit te stellen.

Het lijkt ons dan ook van fundamenteel belang om samen te werken om de toegang tot de eerstelijnsgezondheidszorg in onze gemeente te verbeteren door financieel de oprichting te ondersteunen van twee medische huizen in de dichtst bevolkte wijken, zoals bv. de Dries.

3. Een premie om de woningen aan te passen en nieuwe gemeentelijke serviceflats voor senioren, zodat onze senioren langer thuis kunnen blijven wonen en van een grotere autonomie genieten

De veroudering van de bevolking is een realiteit die, zelfs al is ze in Brussel minder uitgesproken dan in de andere gewesten van het land, ons niettemin moet aanzetten om oplossingen te vinden aangepast aan elke situatie. Thuis kunnen blijven wonen is een prioriteit om de autonomie te waarborgen voor onze senioren. Daarom moet ervoor worden gezorgd dat de bestaande woningen kunnen worden aangepast aan de leeftijd van de bewoner/bewoonster (gelijkvloerse verdiepingen, breedte van de deuren, steungrepen, markeringen op de grond, hoogte van de kasten, drempels van de douchecellen, aanpassing van het sanitair, ...) en moet er gebruik worden gemaakt van de vooruitgang op het vlak van domotica (alarmknoppen, bewegingssensoren, veiligheid van elektrische huishoudtoestellen, ...). Wij wensen de initiatieven van vzw's "Vivre chez soi" en "Zoniënzorg" te versterken en aan te vullen met een premie om woningen aan te passen, specifiek voor ouderen en personen met een handicap. Wij willen ook de activiteiten op het vlak van valpreventie promoten in samenwerking met de mutualiteiten, de bejaardenverenigingen en de culturele centra.

Volgens dezelfde logica, moeten wij samen werken aan de begeleiding van onze bejaarden, om er aldus voor te zorgen dat zij zo lang mogelijk van hun autonomie kunnen genieten. Dit gebeurt door de bouw van openbare serviceflats, aangepast voor de senioren, gekoppeld aan nabijheidsdiensten en een efficiënte begeleiding, zoals de nabijheid van zorgdiensten, maaltijdleveringen aan huis, recreatieve dagverblijven, polyvalente zalen, collectieve wasruimten, enz. - verbonden met het bestaande rusthuis van het OCMW.

4. Een vermindering van fiscale lasten op arbeid en een verhoging van de premie "be home" zodat jonge gezinnen zich gemakkelijker zullen kunnen vestigen en belastingen eerlijker worden geïnd

De fiscale toestand van Watermaal-Bosvoorde is paradoxaal. Onze gemeente heeft het hoogste belastingtarief op inkomsten uit arbeid van het hele Brusselse Gewest (7,5% opcentiemen op de belastingen van fysieke personen). Tegelijkertijd verschillen de gemeentelijke opcentiemen voor onroerende voorheffingen - wat eigenlijk een belasting op kapitaal is - omzeggens niet van het gewestelijke gemiddelde. En dat terwijl we in onze gemeente een verhoging van 60% van de gemiddelde huurprijzen vaststellen op amper tien jaar, hetgeen duidt op een forse verhoging van de waarde van de onroerende goederen.

Naar het voorbeeld van het Brussels Gewest, dat een vergelijkbare fiscale verschuiving heeft doorgevoerd, stellen wij voor om de gemeentelijke opcentiemen voor de belasting van fysieke personen - dus de fiscale lasten op arbeid - te verminderen en het evenwicht tussen lasten op arbeid en onroerende voorheffing te herstellen. Dit herstel van het evenwicht zal zodanig gebeuren dat het - logischerwijze - de eigenaars die hun eigendom zelf bewonen zal beschermen door de gewestelijke "be home"-premie te verhogen.

Op die wijze willen wij een fiscaal kader creëren dat zo veel mogelijk is aangepast aan de noden van de jonge gezinnen die zich in onze gemeente willen (blijvend) vestigen en dit, gezien de verhoging van zijn rendabiliteit in onze gemeente, dankzij een meer eerlijke bijdrage van het onroerende kapitaal.

5. Het toekennen van participatieve budgetten en 6 wijkcoöperatieven om het leven in de wijken in een geest van solidariteit nieuwe impulsen te geven

In elk van de 6 wijken van de gemeente neemt het aantal initiatieven toe: als overheid moet de gemeente zorgen voor een zo groot mogelijke deelname. Wij stellen voor om in elke wijk een gemeentelijke coöperatieve op te richten volgens een eenvoudig principe: 1 inwoner (> 15 jaar) = 1 stem.

Binnen elke coöperatieve en in samenwerking met de bestaande wijkhuizen zal de gemeente meewerken aan het inrichten van huiswerkbegeleidingsklassen om het voortijdige schoolverlaten te

bestrijden, ontmoetingsplaatsen voor vrouwen of groepsaankopen om de uitgaven van de families te drukken. Deze coöperatieven zullen ook de katalysator zijn voor de initiatieven uit de wijk, alsook de bevoorrechte en natuurlijke partner van de gemeente bij de ontwikkeling van de desbetreffende wijken.

Tenslotte willen wij participatieve budgetten toekennen voor de verwezenlijking van wijkprojecten. Zo zouden deze bijvoorbeeld kunnen worden aangewend voor de organisatie van gezellige evenementen met een sociaal en cultureel karakter, de inplanting van nieuwe buurtwinkels of de opwaardering van kleine openbare ruimten met nieuw stadsmeubilair.

6. *Recht op lokaal burgerinitiatief (petitie) ter versterking van de actieve participatie van burgers en gemeente in het openbaar debat als signalen naar het beleid.*

De voorbije jaren zijn de burgers vaak betrokken geweest bij fundamentele politieke debatten die vervolgens meestal zijn vertaald in moties die in de gemeenteraad werden besproken: we denken hierbij aan de motie waarbij de gemeente weigerde toe te treden tot de TTIP/CETA, de motie waarbij de gemeente zich als gastvrije gemeente voor vluchtelingen uitriep of de moties tegen huiszoekingen of tegen de hervorming van de pensioenen. Wij willen hierbij de burgers danken die deze moties hebben ondersteund en aldus hebben bijgedragen tot de goedkeuring ervan in de gemeenteraad.

Misschien lijkt het soms dat dit soort initiatieven weinig reële impact heeft. Nochtans is uit de actie van het Waalse en het Brusselse parlement gebleken hoe groot de gemeenschappelijke bewustwording wel was waardoor talrijke debatten werden gevoerd, o.m. in de gemeenten. In dit verband willen wij dat de motie "gastvrije gemeente" niet zonder concrete gevolgen blijft en zullen wij alles in het werk stellen (opvordering van leegstaande gebouwen, concrete steun aan personen die hun woning openstellen) om van Watermaal-Bosvoorde een heuse gastvrije gemeente te maken.

Watermaal-Bosvoorde en haar inwoners moeten hun stem laten horen over elk onderwerp van enig belang. Daarom stellen wij de invoering voor van een recht voor burgers om initiatieven te nemen en om een openbaar onderzoek te eisen rond elk belangrijk onderwerp indien dit wordt gesteund door één van de zes wijkcoöperatieven, door de gemeenteraad of door een te bepalen aantal inwoners. Dergelijk openbaar onderzoek zal zorgen voor een grotere bewustwording m.b.t. het belang van het onderwerp en dienen als voorbereidend werk voor het indienen van een motie in de gemeenteraad. De gemeente zal hiervoor al haar informatie- en communicatiemiddelen ter beschikking stellen.

7. Een verdere uitbouw van het onderwijs in de gemeente, om ervoor te zorgen dat onze kinderen in onze gemeente naar school kunnen gaan. Een gemeenteschool met gratis onderwijs, gebaseerd op een alternatief pedagogisch programma, en de voortzetting van de herstructurering van La Brise.

Onze gemeente moet een ambitieus educatief en pedagogisch ontwikkelen, gebaseerd op volgende fundamentele principes: een school moet gratis, niet-confessioneel, innoverend en inclusief zijn.

Wij zullen de kosteloosheid van onderwijs verdedigen, inbegrepen voor het schoolmateriaal, de culturele en sportieve activiteiten, de schooluitstappen, een warme en evenwichtige maaltijd 's middags voor elk kind, naschoolse opvang, een omkaderde studie die begeleid wordt door deskundig personeel. Al deze elementen vormen de fundamentele van een kwaliteitsvol, emanciperend en inclusief onderwijs. Zij moeten bijgevolg gratis zijn. Verschillende studies wijzen op de problemen die talrijke ouders kennen om het onderwijs van hun kinderen te betalen. Voor ons lijkt het dan ook van essentieel belang de inspanningen en nieuwe initiatieven te bundelen om de concretisering van dit grondwettelijk recht te waarborgen.

Als eerste stap naar het terugdringen van de schoolkosten, willen wij op gemeentelijk niveau een groepsaankoop van schoolbenodigdheden organiseren (zie "Samen werken rond solidariteit en burgerzin"). De aankopen zullen betrekking hebben op alle nodige schoolbenodigdheden en zullen ervoor zorgen dat de uitgaven van de gezinnen hiervoor fors zullen verminderen.

In een ruimere zin willen wij het gemeentelijk lager onderwijs versterken. Dit zal gebeuren door het invoeren, in onze gemeentescholen, van een taalbad-systeem vanaf de kleuterschool tot het zesde leerjaar, door de creatie van inclusie-klassen en integratieprojecten om leerlingen met specifieke behoeften toegang te geven tot onze scholen en door onze scholen open te stellen voor actieve pedagogie. Ten slotte mogen we niet vergeten dat een school vooral steunt op de kwaliteit van de personen die zorgen voor de kennisoverdracht, vandaar dat wij het personeel van het gemeentelijk onderwijs actief zullen ondersteunen.

Naast de uitdagingen van het lager onderwijs, moeten we vaststellen dat momenteel slechts 1 op 3 kinderen van de gemeente terecht kan in een middelbare school die in Watermaal-Bosvoorde is gevestigd en dat er in de gemeente slechts een middelbare school is die tot het officieel onderwijs behoort: la Brise. Wij willen dan ook een nieuw project opstarten voor een openbare middelbare school: naast de voortzetting van de herstructurering van het onderwijsaanbod van La Brise, zouden wij ook graag een studie opstarten met het oog op de invoering van een nieuw, ambitieus pedagogisch project.

De gemeente moet tenslotte ook een dialoog organiseren tussen alle scholen die in de gemeente zijn gevestigd om na te gaan hoe ze zouden kunnen samenwerken. Het Nederlandstalig onderwijs is verzadigd, onder meer doordat talrijke Franstalige ouders er hun kinderen inschrijven om hen een tweetalige opvoeding te waarborgen. Daarom zou de gemeente moeten nagaan hoe ze kan bijdragen tot het vinden van een oplossing hiervoor, waarbij de filosofische vrijheid van de ouders wordt gewaarborgd. In dit verband zouden wij dan ook de mogelijkheid willen onderzoeken ons gemeentelijk onderwijs meer in een tweetalige richting te doen evolueren.

Gezien de demografische druk die het Gewest kent, moeten wij vandaag al samen werken om ons officieel basisonderwijs verder te ontplooiën en om een project uit te werken dat het mogelijk moet maken dat elk kind verder naar school kan gaan in een school van het officiële net in Watermaal-Bosvoorde.

8. Een samenwerkingsverband tussen onze scholen met andere Franstalige en Nederlandstalige scholen in Brussel om de wederzijdse contacten te stimuleren en hen open te stellen voor de diversiteit in Brussel

Als organiserende overheid, dient de gemeente haar educatief project te uit bouwen rond de eerbied voor en het aanleren van de democratische waarden van vrijheid, solidariteit, gelijkheid en verdraagzaamheid. Wij menen dat wij hiervoor moeten samen werken opdat het contact met de anderen deel zou uitmaken van het pedagogisch project van onze scholen.

In dit kader willen wij samenwerkingsverbanden creëren tussen onze basisscholen en andere Brusselse basisscholen om aldus voor onze kinderen van jongs af ontmoetingsmogelijkheden te scheppen. Wij willen zorgen voor ontmoetingen tussen kinderen uit diverse sociaal-economische middens maar ook tussen kinderen van onze beide taalgemeenschappen.

Projecten tussen de scholen kunnen ook opduiken in diverse schoolse- en buitenschoolse domeinen (taaluitwisselingen, sociaal-culturele projecten, ...). Deze projecten kunnen ook gebruikt worden om na te denken over een andere organisatie van de openluchtklassen voor de gemeentescholen van Watermaal-Bosvoorde. Wij menen namelijk dat de verkoop van het domein van Netinne door de gemeente, het pedagogisch project en de kwaliteit van de openluchtklassen heeft aangetast. Men kan dan ook in dit verband denken aan een samenwerking met gemeenten die voor hun openluchtklassen nog over dergelijke domeinen beschikken.

Wij willen deze actie ten slotte zien als een eerste stap naar een ruimere logica: wij leven in een multiculturele wereld die voortdurend evolueert. Wij menen dan ook dat het, op het niveau van de gemeente, belangrijk is om contacten en verbroederings met andere gemeenten van ons land, en in de wereld, aan te moedigen. Wij willen de bestaande verbroederings met Chantilly en Annan evalueren, ze concreter maken en banden scheppen met andere Europese en Belgische gemeenten (zoals met Veurne-Koksijde en Wanze in het kader van de herdenkingen rond de schilder Paul Delvaux). De verbroedering met Limete moet dieper worden uitgewerkt en, ten slotte, stellen wij voor de mogelijkheid na te gaan van een verbroedering met een Palestijnse stad of gemeenschap, en dit in samenwerking met de verenigingen die in onze gemeente op dat vlak reeds actief zijn. Tot slot willen wij, in een ruimer kader, het engagement van onze gemeente voortzetten in de projecten rond de Noord-Zuid-samenwerking, met bijvoorbeeld Haïti of Kinshasa.

9. Bijkomende plaatsen in de kinderkribben en een 24u/24u opvangdienst zodat er vlotter kan worden ingespeeld op de nieuwe werktijden en de verzuchtingen van de jonge ouders.

De kwaliteit van de onthaalplaatsen voor onze kleine kinderen is van primordiaal belang voor hun ontwikkeling en hun sociale omgang. Voor de ouders schept het ook kansen en mogelijkheden om zich te integreren en gehoord te worden. Er is niet alleen het gebrek aan onthaalplaatsen, maar ook de slechte afstelling van de openingstijden van de creches aan de werktijden van de ouders is een probleem voor hun persoonlijke en professionele ontplooiing. Vooral de moeders zijn hierdoor getroffen. Daarom willen wij een onthaal organiseren dat beter is afgestemd op deze evolutie.

Het aantal eenoudergezinnen in Watermaal-Bosvoorde is relatief hoog (13,5%). Onze gemeente moet rekening houden met deze realiteit en haar aanbod hierop beter afstemmen om de leefomstandigheden van deze families te verbeteren.

Samen werken om het aantal plaatsen in de kinderkribben te verhogen en om een 24u/24u-opvangdienst in de gemeentelijke kinderkribben te organiseren, betekent ervoor zorgen dat elke ouder ofwel zijn/haar beroepsactiviteit kan verderzetten zonder in conflict te komen met zijn /haar werktijden, ofwel dat hij/zij over meer tijd kan beschikken om een kwaliteitsvolle job te zoeken.

Onze verantwoordelijkheid tegenover hen is groot, want kinderopvang is vaak een noodzakelijke voorwaarde om de enige financiële bron van inkomsten van deze families te kunnen behouden.

10. *Gratis toegang tot culturele activiteiten voor jongeren, studenten en werkzoekenden, om hun emancipatie van jongs af aan te vergemakkelijken*

De emancipatie van ieder van ons vormt de rode draad door ons politiek project. Emancipatie gebeurt, onder andere, via de waarden die door cultuur worden doorgegeven: openstaan voor de wereld rondom ons, vrijheid van meningsuiting, nieuwsgierigheid, kritische geest of verdraagzaamheid. Cultuur is ook een middel dat toelaat om het historisch erfgoed van onze gemeente te valoriseren, een belangrijk element in onze ontplooiing. Trouwens, persoonlijke ontplooiing zorgt op haar beurt voor het creëren van sociale banden en de ontwikkeling van een individueel en collectief bewustzijn dank zij de kennis van en het begrip voor de andere.

Ons programma omvat dan ook een ambitieus cultureel project dat gericht is op de verdediging van het recht op cultuur en dat opgetrokken is rond twee sleutelthema's: toegang tot cultuur voor en van iedereen. Ons cultureel centrum, la Vénérie, draagt van bij haar oprichting deze waarden uit. Wij verheugen ons trouwens over de nieuwe initiatieven die er in het kader van de actie "posons les voies/voix" werden genomen om toenadering te zoeken tot onze inwoners/inwoonsters.

Nu willen wij het helpen om nog een stap verder te gaan, door gratis toegang aan te bieden aan alle minderjarigen van de gemeente, aan alle studenten en werkzoekenden. We zijn ons ervan bewust dat het gratis aanbieden alleen geen waarborg is voor een ruime deelname van de hele bevolking van de gemeente. Om onze doelstelling te bereiken, moet dit dan ook gepaard gaan met proactieve acties naar de bevolking toe. Ten slotte zullen ook diverse culturele acties op het vlak van het geschiedkundig erfgoed worden uitgewerkt (gedenktegels, instandhouding centrum van de lokale geschiedenis, toetreding tot de vzw. "Territoires de la mémoire" en promotie van een herdenkingsmuseum in de Gardeniastraat 6 ...).

Meer in het algemeen willen wij de samenwerking versterken tussen het cultureel centrum La Vénérie en het Gemeenschapscentrum WABO en deze samenwerking geconcretiseerd zien via gemeenschappelijke activiteiten.

11. *Een jaarlijks Bloemenfeest (Fête des fleurs), gespreid over twee dagen en het inrichten van een Brusselse kunstwedstrijd om het culturele element in de openbare ruimte te versterken en onze gemeente met haar historisch erfgoed te promoten.*

Door de stedelijke ruimte op te zoeken, kan cultuur uit haar beslotenheid naar buiten treden en zo toegankelijk worden voor een zo groot mogelijk publiek. Dat is trouwens wat ons cultureel centrum, la Vénérie, en onze Academie voor Schone Kunsten zo waardevol maakt.

Het betekent ook dat er plaatsen en mogelijkheden worden gecreëerd waar de cultuur in dialoog kan gaan met de burgers, in functie van hun verwachtingen. Het is dus een van de elementen, naast tientallen andere, die het thema "cultuur door en voor allen" versterken.

Ten slotte is het ook dé gelegenheid om cultuur ten dienste te stellen van de verfraaiing en de gezelligheid van onze gemeente door inwoners/inwoonsters van diverse culturen en taalgemeenschappen samen te brengen.

Om al deze redenen willen wij zoeken naar de benodigde financiële middelen en partnerschappen om la Vénérie toe te laten het Bloemenfeest/Fête des Fleurs opnieuw over twee dagen te spreiden en het haar vroegere uitstraling terug te schenken.

Meer nog, wij willen in samenwerking met la Vénérie en onze Academie voor Schone Kunsten een belangrijk nieuw evenement creëren: een wedstrijd voor monumentale kunst, die moet toelaten onze wijken te verfraaien en onze jonge lokale kunstenaars zich te manifesteren. Dit zou bv. kunnen gebeuren door blinde muren van gebouwen of woningen in de gemeente te decoreren met diverse artistieke werken. De decoraties zouden er ook kunnen voor zorgen dat de geschiedenis van sommige wijken in de kijker wordt geplaatst.

12. Een "Kwart Marathon", een "Familie-Triatlon" en de "Olympische spelen van de wijken", als speerpunten van een sportief weekend om sport voor allen te promoten

Sport is goed voor de gezondheid, dat is algemeen geweten! Maar sport zet ook aan tot vreugde, gezelligheid, samenhang en leuke belevenissen in familieverband. Watermaal-Bosvoorde beschikt over een opmerkelijke sportinfrastructuur en wij willen die nog meer tot uiting laten komen via een aantal familiale en sportieve activiteiten.

Daarnaast is onze gemeente gekenmerkt door haar prachtige groene omgeving. Om al onze infrastructuren en dit landschap nog meer te valoriseren, stellen wij voor jaarlijks een groot sportweekend te organiseren, waarbij wij het Drie Lindenstadion zouden gebruiken als dynamisch centrum van het gebeuren, opgebouwd rond drie speerpunten:

- Een "Kwart Marathon", een loopwedstrijd voor liefhebbers door de gemeente met aankomst in het Drie Lindenstadion;
- Een "Familie-Triatlon", een aflossingswedstrijd met zwemproef in het Calypsozwembad, een fietstocht door de gemeente en een afsluitend loopgedeelte in het Drie Lindenstadion.
- De "Olympische spelen van de wijken", waarbij ploegen samengesteld uit de 6 wijkcoöperatieven (zie "Samen werken rond solidariteit en burgerzin") zich in 12 sportproeven met elkaar meten om de zegevierende wijk aan te duiden.

13. De veralgemening van de "zone 30" over het hele grondgebied van de gemeente, voor een veiligere openbare ruimte voor elke gebruiker ervan (voetganger, fietser, motorrijder, autobestuurder, oudere, kind) die tevens bijdraagt tot de verbetering van onze luchtkwaliteit.

Behalve voetgangers, maken steeds meer verplaatsingsmiddelen gebruik van onze openbare ruimten: wagens, fietsen, elektrische steps, ... Deze evolutie zal zich in de toekomst zeker nog voortzetten doordat de bevolking zich meer en meer op multimodale wijze zal gaan verplaatsen.

Het hele grondgebied van de gemeente binnen een legislatuur veranderen tot een zone 30 is bovenal de gelegenheid om de openbare ruimte te herdenken en ze grondig te hernieuwen, door meer plaats te voorzien voor voetgangers en fietsers en zo hun veiligheid te waarborgen. Het is ook een maatregel die bewust wordt genomen om de luchtverontreiniging en de geluidshinder in onze wijken te verminderen. Het betekent ook dat straten met minder verkeer, zullen worden ingericht als speelstraten voor de kinderen.

Zone 30 invoeren op al onze wegen betekent in de eerste plaats samen werken aan het opnieuw toewijzen van de openbare ruimte aan en voor iedereen, en meer bepaald aan de zwaksten onder onze inwoners/inwonsters, onze bejaarden en onze kinderen. Wij stellen daarom voor dat bij elke herinrichting van de openbare ruimte, men zich vooral richt op de aanpassing aan hun specifieke noden. In dit kader pleiten wij voor de toetreding van de gemeente tot het project "Leeftijdsvriendelijke stad" van de Wereldgezondheidsorganisatie.

14. Een gemeentelijke spoedinterventiedienst die onmiddellijk kan optreden bij problemen m.b.t. de staat van de voetpaden en de wegen, de openbare reinheid en de straatverlichting.

De kwaliteit van de openbare ruimte is een belangrijke indicator om de kwaliteit van het dagelijkse leven van de inwoners/inwonsters van onze gemeente te evalueren. Naast de grote werken en renovaties van de openbare ruimten, zijn het vooral de "kleine problemen" die de leefomgeving van hun gebruikers verpesten: losse straatstenen, wiebelende tegels (met een waterplas eronder...), scheefstaande straatpaaltjes, sigarettenpeuken, overvolle openbare vuilbakken, vuiligheid rond de glasbollen, defecte straatverlichting,...

Naar het voorbeeld van de gemeente Elsene, willen wij een systeem invoeren dat zorgt voor herstellingen of het opnieuw in orde brengen van de openbare ruimten. Concreet betekent dit dat alle straten wekelijks zullen worden afgegaan om een grondige inspectie uit te voeren: alle straatstenen en tegels zullen worden gecontroleerd, alle problemen genoteerd. Ook zullen alle andere gemeentelijke of gewestelijke diensten die moeten instaan voor andere kleine herstellingen, onmiddellijk worden gealarmeerd. Via een huis-aan-huisfolder zullen alle omwonenden worden geïnformeerd en zullen zij eventuele gebreken kunnen signaleren die niet zouden verholpen zijn bij de eerste tussenkomsten.

Uiteraard moet deze maatregel ook vergezeld gaan van een grondigere renovatie van de verschillende verkeerswegen. Daarom vragen wij een belangrijke verhoging van de investeringen van de gemeente voor de renovatie van de verkeerswegen zodat de nodige grote werken kunnen worden uitgevoerd.

15. Een gemeentelijk "Kringloopcentrum", als katalysator voor de lokale circulaire economie, om de uitwisselingen, giften, recuperatie en recyclage onder en tussen de inwoners te bevorderen.

De gemeente Watermaal-Bosvoorde heeft zich reeds ten dele geëngageerd op het vlak van het hergebruik en de herstelling van gebruikte voorwerpen, via initiatieven of evenementen zoals de "Schenkingsdag", de "Repair cafés", de "Vestiaire solidaire", ... Wij willen een stap verder gaan en deze initiatieven duurzaam en structureel maken. Want ieder van ons beseft maar al te goed dat het hoog tijd is om een meer milieuvriendelijk gedrag te gaan aannemen.

Daarom willen wij een lokaal ter beschikking stellen van de burgers die voorwerpen zouden willen schenken (kleine meubelen, elektrische

huishoudtoestellen, kleding) die zij niet meer nodig hebben en die zij een tweede leven willen geven, ze laten herstellen of hergebruiken. De gemeente zou ook kunnen zorgen voor een systeem waarbij deze voorwerpen thuis worden opgehaald. Het lokaal zou op die manier gezinnen met een beperkte koopkracht toelaten zich voor weinig geld toch nog kwaliteitsvolle en goed bruikbare goederen aan te schaffen. Het zou een plaats zijn waar inwoners/inwonsters elkaar ontmoeten, ideeën en voorwerpen uitwisselen en sociale contacten aanknopen.

Bovendien zou dit project bijdragen tot het verminderen van ons afval door de materialen opnieuw te gebruiken en onze verbruikersgewoonten te wijzigen. Daarnaast worden ook de circulaire economie en de korte ketens bevoordeeld. Tenslotte vestigen we uw aandacht op het feit dat dergelijk project ook een luik "sociale integratie" heeft want we zullen op die manier nieuwe werkplaatsen creëren die het mogelijk moeten kunnen maken om werkzoekenden die geen toegang meer hebben tot de arbeidsmarkt hierin terug te integreren.

16. Een "Gemeentelijk immobiliënkantoor" om het openbaar beheer van privéwoningen en het aanbod aan buurtwinkels te verbeteren en de renovatie van gebouwen te versnellen.

Op 10 jaar tijd, tijdens de periode 2006-2016, is de gemiddelde huurprijs in Watermaal-Bosvoorde gestegen met 60%. Op dit ogenblik zijn wij de duurste gemeente van het Brussels Gewest. In zover dat nog nodig is, toont dit aan hoe groot de druk is op de woningmarkt in onze gemeente en hoe er een nijpend tekort is aan woningen met een betaalbare huurprijs. Het hoeft trouwens ook geen betoog u te herinneren aan de penibele toestand waarin de lokale handel zich in onze gemeente momenteel bevindt. Het is dan ook broodnodig om het aanbod aan buurtwinkels te verhogen om het commercieel weefsel van onze gemeente een nieuwe impuls te geven.

Op beide vlakken heeft de gemeente, als openbare macht, een centrale taak te vervullen. En wel door de oprichting van een "Gemeentelijk immobiliënkantoor", volgens het model van een sociaal verhuur kantoor of sociaal immobiliënkantoor (S.I.K.). Dat betekent dat aan de privé-eigenaar een gewaarborgde huurprijs en het onderhoud van het goed wordt gewaarborgd, in ruil voor een huurprijs die onder de marktprijs ligt. Dankzij deze woningen aan een lage huurprijs zou het gemeentelijk immobiliënkantoor drie soorten huisvestingen kunnen aanbieden:

- Middelgrote woningen: er is een schrijnend tekort aan middelgrote woningen om ervoor te zorgen dat de huurprijzen dalen en aan de middenklasse aangepaste woningen te kunnen aanbieden;
- Handelspanden: het aanbod aan buurtwinkels (bakkers, beenhouwers, kaaswinkels, kruideniers, enz.) draagt bij tot de gezelligheid van de gemeente en bijgevolg is het noodzakelijk om nieuwe handelaars aan te trekken in de gemeente via een actief beleid dat steunt op een studie naar de behoeften van de verschillende wijken.
- Sociale woningen: ondanks het belangrijke aandeel van sociale woningen in onze gemeente, blijven meer dan 40.000 gezinnen in Brussel wachten op een sociale woning. Daarom moeten wij ervoor zorgen dat er in de gemeente meer S.I.K.-woningen in de gemeente komen omdat zij zorgen voor een betere sociale mix dan de grote appartementsgebouwen met een concentratie van een arme bevolking. Uiteraard dient hiervoor nauw te worden samengewerkt met de bestaande sociale immobiliënkantoren.

Het herdynamiseren van het Keymplein en de handelszaken van de Aartshertogenwijk zullen twee prioritaire projecten voor dit nieuwe gemeentelijk immobiliënkantoor zijn. Tegelijk hiermee willen wij, in overleg met de handelaars, een getrouwheidskaart invoeren voor de buurtwinkels van de gemeente om aldus de korte keten, door aankopen in de buurt te doen, binnen onze gemeente te promoten.

17. 150 nieuwe middelgrote woningen dankzij een actief beleid op het vlak van de reconversie van leegstaande bureelgebouwen om aldus de sociale mix te versterken.

Het recht op wonen is een fundamenteel recht dat moet verdedigd en versterkt worden op alle beleidsniveaus. Een betaalbare woning van goede kwaliteit vormt, samen met tewerkstelling, een van de hefboomen tot sociale emancipatie. Het is dan ook een van de grootste uitdagingen voor de éco-sociale transitie en de strijd tegen ongelijkheden.

De gemeente heeft een belangrijke rol te spelen in de totstandkoming van een waarachtig en onvoorwaardelijk recht op huisvesting. Door alle middelen waarover ze beschikt is de gemeente zowel de sterke arm van het gewestelijk huisvestingsbeleid als de drijvende kracht achter de lokale ontwikkeling van de huisvesting, door het geven van impulsen op het vlak van de bouw van nieuwe woningen, van de lokalisatie en kwaliteit van de gebouwen, van de sociale en functionele mix van de woningen, van de bescherming van de meest kwetsbare burgers, enz.

In Watermaal-Bosvoorde is de toestand op de woningmarkt gekenmerkt door twee uitersten: enerzijds kent onze gemeente het hoogste aandeel aan sociale woningen van het Brussels Gewest, bijna 20% van het woningenpark, en anderzijds is er een belangrijk aanbod aan "luxueuze" woningen. Maar daardoor heeft de gemeente een schrijnend gebrek aan middenklasse woningen. En het is nu juist dit soort woningen dat broodnodig is om jonge gezinnen te ontvangen, om eenoudergezinnen te huisvesten of om te zorgen voor een sociale mix in onze wijken.

Wij pleiten hier voor het invoeren van een ambitieus beleid op het vlak van het creëren van middenklasse woningen door de renovatie van leegstaande bureelgebouwen, door een doelgerichte toepassing van de stedenbouwkundige lasten of dankzij nieuwe ontwikkelingsmodellen voor projecten, zoals de *community land trust* of bijvoorbeeld door de gegroepeerde aankoop van privé-gebouwen. Tegelijk menen wij dat er moet worden nagedacht over hoe de opdeling van gebouwen in meerdere woningen kan worden vergemakkelijkt.

18. Een tewerkstellingsstructuur om onze gemeente om te vormen tot een gemeente "zonder langdurige werklozen".

Onze gemeente telt ongeveer 9% langdurig werklozen. Deze personen zonder werk kennen geen menswaardig bestaan. Dat is uiteraard onaanvaardbaar en versterkt eens te meer het duale karakter van onze gemeente.

Wij willen langdurige werkloosheid uit onze gemeente bannen. In navolging van wat reeds gebeurt in verschillende gemeenten in Frankrijk, willen wij dat Watermaal-Bosvoorde een pilootproject opstart in de strijd tegen deze plaag. Het komt erop neer dat iedereen die reeds lang zonder werk zit en die hiertoe bereid is, een baan krijgt aangeboden met een contract van onbepaalde duur, met een minimumloon, met een arbeidstijd naar keuze, en aangepast aan zijn of haar bekwaamheden.

In de gemeente zou een tewerkstellingsstructuur worden opgericht naar het model van de 10 "Entreprises à but d'emploi" (EBE) die reeds actief zijn in Frankrijk. Dergelijke EBE's hebben niet tot doel winstgevend te zijn maar hebben als belangrijkste opdracht banen te creëren die beantwoorden aan de lokale behoeften. De werkwijze van zo'n EBE zal (in tegenstelling tot "klassieke" ondernemingen) vertrekken van de bekwaamheden en wensen van alle betrokken personen, los van enige selectie, om met hen tussen de werken die zouden moeten worden uitgevoerd en die beantwoorden aan de noden van de diverse actoren in de gemeente (inwoners, ondernemingen, instellingen, ...) deze uit te zoeken die het best passen bij de competenties van de werkzoekenden. Het doel zal zijn aan te tonen dat de betrokkene niet "ontewerkstelbaar" is en dat iedereen beschikt over bekwaamheden die kunnen worden gevaloriseerd, op voorwaarde dat men zich de moeite getroost ze te zoeken en te ontwikkelen.

Met dit initiatief zal de tewerkstelling terug een centrale plaats krijgen in de werking van de gemeente. Om dit project te realiseren, willen wij een schepen van tewerkstelling benoemen. Deze nieuwe bevoegdheid zal bovendien toelaten om de acties van het Jobhuis (Actiris) en het OCMW te coördineren en een ruimere weerklank te doen vinden. Andere acties (zoals de verbetering van de werking van het Plaatselijk Werkgelegenheidsagentschap - PWA,...) zouden eveneens in dit kader kunnen worden gerealiseerd.